

5
SINIF

DİM SOSYAL BİLGİLER

DERS İŞLEME

Modülleri

1. MODÜL

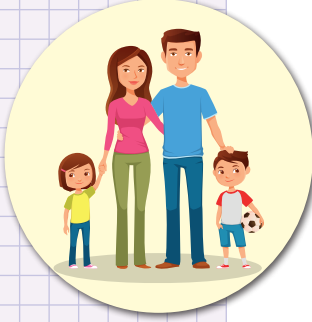
1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

- Gruplar ve Rollerimiz
- Kültürel Zenginliklerin Birlikte Yaşamaya Katkısı
- Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

GRUPLAR VE ROLLERİMİZ

- Toplumu oluşturan insanların her birine denir.
- Ortak bir amaç için bir araya gelen, aralarında etkileşim olan ve en az iki kişiden oluşan topluluğa **grup** denir.
- Doğduğumuzda kendimizi bazı grupların içinde buluruz. Bunlar aile ve akrabalık gruplarıdır.
- Yaşamımız boyunca farklı zamanlarda birden fazla grupta yer alabiliriz.
- Yaşadığımız toplumda ve öğrenim gördüğümüz okulumuzda çeşitli grupların üyesi olabiliriz.

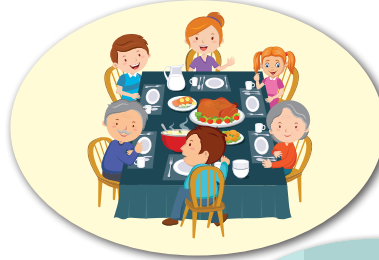
Örnek:

✓ Akrabalık	✓ Futbol takımı
✓ Aile	✓ Çevre kulübü
✓ Sınıf arkadaşlıkları	✓ Resim kulübü
✓ Mahalle takımı	✓ Okul korusu
✓ Fotoğrafçılık kulübü	✓ Tiyatro grubu

- Birey olarak üyesi olduğumuz grup ve kurumlarda çeşitli rollerimiz vardır. Bireyin ait olduğu grup veya kurumlarda üstlendiği görevlere **rol** denir. Aynı anda birden fazla rolümüz olabilir.

Örnek:

- ✓ Ailede → Çocuk
- ✓ Binada → Komşu
- ✓ Voleybol takımında → Oyuncu
- ✓ TEMA Vakfında → Gönüllü
- ✓ Okulda → Sınıf başkanı

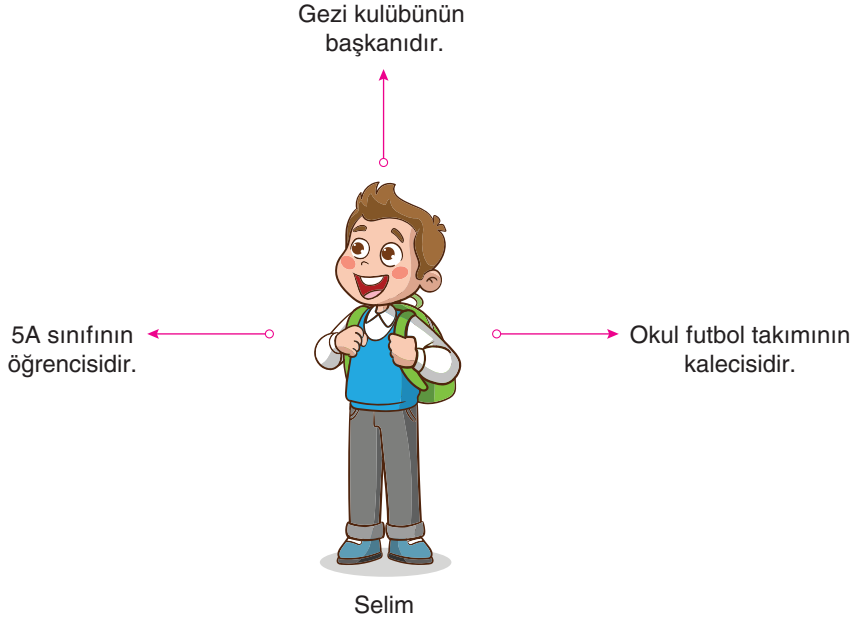
- İçinde yer aldığımız ilk grup olan aile, toplumun en küçük birimidir.
- Belirli bir yaşa gelene kadar temel ihtiyaçlarımızı ailemizin yardımlarıyla karşılarız.
- Aile; katıldığımız ilk sosyal grup olup yardımlaşmayı, iş birliğini, dayanışmayı öğrendiğimiz ilk yerdir.
- Toplumsal hayata uyum sağlamamızı kolaylaştıran diğer grup, akraba grubudur. Bu grupta dede, babaanne, amca, dayı, hala, teyze vb. akrabalarımız bulunur.
- İyi ve kötü günlerimizi birlikte geçirdiğimiz aile ve akraba gruplarında, sosyalleşmeyi öğreniriz.
- Aile ve akrabalık gruplarında üzerimize düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmeye özen göstermeliyiz.

Bilgi Notu

Bireyin içinde yaşadığı toplumun bir üyesi olma sürecine "sosyalleşme" denir. Sosyalleşme sürecinde birey; iletişim kurar, yaşadığı toplumun kültürel değerlerini öğrenir ve çeşitli beceriler edinir.

- Sahip olduğumuz roller, hak ve sorumluluk açısından benzerlik gösterdiği gibi farklılık da gösterebilir.

Örnek: Selim'in okuldaki bazı rolleri aşağıda verilmiştir.

- Selim, okulda sahip olduğu bu rollerin tümünde;
 - ✓ farklı fikir ve düşüncelere saygılı olmakla,
 - ✓ ortak kurallara uymakla,
 - ✓ kendisinden beklenen görevleri yerine getirmekle sorumludur.
- Selim'in okulda sahip olduğu bu roller, ona farklı sorumluluklar da yükler. Örneğin,
 - ✓ Kaleci rolü ona antrenmanlara katılma sorumluluğu yüklerken 5A sınıfının öğrencisi olmak, ona böyle bir sorumluluk yüklemeyiz.
 - ✓ Gezi kulübünün başkanı olması, yapılan tanıtım toplantılarına katılma sorumluluğu yüklerken 5A sınıfının öğrencisi olmak, ona böyle bir sorumluluk yüklemeyiz.

Etkinlik - 01

Ayşe'nin aile içinde kardeş ve evlat olmak üzere iki ayrı rolü vardır.

Bu ayrı rollerin Ayşe'ye yüklediği ortak sorumlulukları aşağıda boş bırakılan yerlere yazınız.

-
-
-
-

- Sosyalleşmeye aşağıdaki örnekler verilebilir.
 - ✓ Yemek yedikten sonra hazırlayana “Elinize sağlık.” demek
 - ✓ Sınıf arkadaşlarımızla sabah karşılaşıncı selamlaşmak
 - ✓ Komşularımızın hatırını sormak
 - ✓ Büyüklerimizi ziyaret etmek
- Sosyalleşme sürecini tamamlayan bireyler, toplum hayatına daha kolay uyum sağlar.
- Sosyalleşen birey, kendi kararlarını alabilen ve öz güveni olan kişilerdir.

Etkinlik - 02

birey

rol

görevleri

aile

sosyalleşme

grup

vatandaş

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri verilen kavramlardan uygun olanlarıyla tamamlayınız.

- Toplumu oluşturan insanların her birine denir.
- Ortak bir amaç için bir araya gelen ve en az iki kişiden oluşan topluluğa denir.
- İçinde yer aldığımız ilk grup grubudur.
- Bir işte, bir kimsenin üzerine düşen göreve denir.
- Bireyin içinde yaşadığı toplumun bir üyesi olma sürecine denir.
- İçinde bulunduğumuz gruplarda üstlendiğimiz rolleri ve eksiksiz biçimde yerine getirmeliyiz.

- Sosyal hayatımızda eğitim, sağlık, ulaşım gibi ihtiyaçlarımızı tek başımıza karşılayamayız. Bu nedenle bu ihtiyaçlarımızı karşılamak için çeşitli kurumlar oluşturulmuştur.

Toplumsal yarar sağlamak veya bir ürün üretmek amacıyla oluşturulmuş yapılara **kurum** adı verilir.

Kurumlara aşağıdakiler örnekler verilebilir.

✓ Okul

✓ Hastane

✓ Belediye

✓ Kütüphane

- Okul, bireyleri hak ve sorumluluklarını bilen etkin bir vatandaş hâline getiren ve bireyin sosyalleşmesini sağlayan önemli bir kurumdur.
- Okullarda öğrenci kulüpleri, öğrencilerin sosyalleşmesine katkıda bulunan gruplardır.

- Bireyler, katıldıkları grup ya da kurumlarda birden farklı rol üstlenebilir.

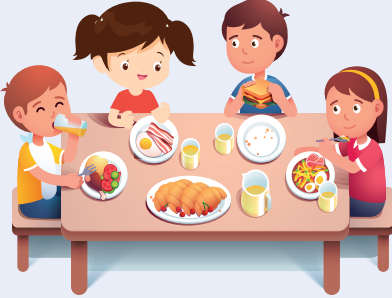
Ceren,

Yaşadığı çevredeki çocukların arkadaşıdır.

Okulunun öğrencisidir.

Yılmaz ailesinin çocuğudur.

Sivil toplum kuruluşunun gönüllü üyesidir.

- Katıldığımız grup ve kurumlarda hepimizin bazı hakları vardır.

Hak, yasal veya toplumsal olarak bireylere tanınan yetki ve kazançtır.

- Örneğin aile grubunda çocuk olarak eğitim alabilme hakkına sahibiz.
- Haklarımızı kullanırken yerine getirmemiz gereken görev ve sorumluluklar vardır.

Sorumluluk, bireylerin yaptığı davranışların sonuçlarını üstlenmesidir.

- Her birey, katıldığı grup veya kurumda üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdür.
- Sorumluluklarımızı yerine getirerek başarılı ve mutlu bireyler olabiliriz. Bunun için planlı çalışmak önemlidir.

Plan, bir işi sonuçlandırmak için neyin, ne zaman yapılacağına önceden düzenlenmesine denir.

- Sahip olduğumuz roller, zaman içerisinde değişebilir. Bazı rollerimiz ortadan kalkarken yeni roller edinebiliriz.
- Yeni rollerin edinilmesinde yaşın ilerlemesi, eğitim ve yetenek gibi unsurlar etkilidir.

Örnek:

Ortak özellikleri olan, ortak amaçlarla bir araya gelen, en az iki kişiden oluşan topluluğa “grup” denir.

I. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı

II. Spor kulübü

III. Durakta bekleyen insanlar

Buna göre yukarıdakilerden hangileri gruba örnek gösterilebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) II ve III

Çözüm:**Etkinlik - 03**

a. Aşağıda verilenlerden hangilerinin hak, hangilerinin sorumluluk olduğunu işaretleyerek belirtiniz.

	Hak	Sorumluluk
1. Okula zamanında gitmek	☐	☐
2. Düşüncelerimizi açıklamak	☐	☐
3. Sağlıklı büyüyüp gelişmek	☐	☐
4. Oyun oynamak	☐	☐
5. Evimizi ve odamızı temiz tutmak	☐	☐
6. Evimizin ve okulumuzun kurallarına uymak	☐	☐

b. Aşağıdaki kutucukları kişisel durumlarınıza göre doldurunuz.

1.

Katıldığım Grup veya Kurumlar

.....

.....

2.

Katıldığım Grup veya Kurumlar İçinde Sahip Olduğum Rollerim

.....

.....

3.

Rolümün Gerektirdiği Görev ve Sorumluluklarım

.....

.....

Örnek:

Sosyal yaşam içerisinde yeni roller edinilmesinde farklı unsurlar etkilidir.

Bu yargıyı desteklemek için,

- I. Tıp fakültesinden mezun olan Gizem'in doktor olmasında eğitim faktörü etkilidir.
- II. Okulun futbol takımına seçilen Eymen'in bu yeni rolü edinmesinde yetenek faktörü etkilidir.
- III. 6 yaşına giren Emir'in anaokuluna başlamasında yaş faktörü etkilidir.

örneklerinden hangilerinin kullanılması doğru olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Çözüm:**Etkinlik - 04**

Aşağıdaki ifadeleri “Doğru (D)-Yanlış (Y)” olarak değerlendiriniz.

		D	Y
a.	Bütün rollerin bireye yüklediği sorumluluklar aynıdır.	☐	☐
b.	Yaşın ilerlemesine bağlı olarak yeni roller edinilebilir.	☐	☐
c.	Aynı anda birden fazla role sahip olunabilir.	☐	☐
ç.	Aile ve akrabalık rolleri dışında kalan roller önemli değildir.	☐	☐
d.	İçinde bulunulan gruplara bağlı olarak rollerde değişim yaşanabilir.	☐	☐
e.	Sorumlulukların yerine getirilmemesi, sorunların yaşanmasına neden olabilir.	☐	☐
f.	Bireyler, bazı rolleri gönüllü olarak edinebilir.	☐	☐
g.	“Hak”, yasal olarak istenip talep edilebilir unsurları ifade eder.	☐	☐
ğ.	Sahip olunan haklar, yerine getirilmesi gereken sorumluluklardan daha önemlidir.	☐	☐
h.	Yeni bir okula başlanması, yeni rol ve sorumluluklara ortam hazırlar.	☐	☐

1. Aşağıda Melis'in yer aldığı bazı gruplar ve bu gruplarda üstlendiği roller verilmiştir.

Gruplar	Roller
Basketbol takımı	Çocuk
Aile	Kaptan
Koro	Solist

Buna göre Melis'in katıldığı gruplar ile üstlendiği roller aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- A)
- B)
- C)
- D)

2. Semih, 5. sınıfa devam eden bir öğrencidir. Sabah erken kalkarak odasını toplamış, annesinin hazırlamış olduğu kahvaltıyı yedikten sonra servisle okuluna gelmiştir. Öğretmeninin verdiği görevleri yerine getiren Semih, akşam eve dönünce ödevlerini tamamlamış ve erkenden uyumuştur.

Buna göre Semih için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sorumluluklarının bilincinde olan ve görevlerini yerine getiren bir öğrencidir.
- B) Ödevleri fazla olduğu için ödevlerini yapmadan erkenden yatar.
- C) Hakkını savunan ve okula gidip gitmemekte tereddüt eden bir kişidir.
- D) Dilediği gibi hareket etmeyi seven bir kişidir.

3.

Merhaba arkadaşlar. Benim adım Süleyman. Etrafımdaki insanlar bana farklı şekillerde seslenmektedir. Babam "oğlum" derken dedem "torunum", kardeşim "ağabey", sınıf arkadaşlarım "başkan", futbol takımında arkadaşlarım "kaptan" demektedir.

Buna göre açıklamada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aile içindeki rollerin diğer rollerden daha önemli olduğu
- B) İnsanların en önemli rollerinin arkadaşları arasında üstlendikleri roller olduğu
- C) Bireylerin üstlendikleri rollerin katıldıkları gruplara göre değiştiği
- D) Süleyman'ın en önemli rolünün öğrencilik olduğu

4.

Belirli düşüncelerin, bireyler arasındaki ilişkilerin ve karşılıklı görevlerin oluşturduğu, genellikle devletle ilişkisi olan toplumsal örgütlenmelere "kurum" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir kurum değildir?

- A) Okul
- B) Hastane
- C) Polis merkezi amirliği
- D) Müzik korusu

5.

"Merhaba arkadaşlar. Benim adım Ayşegül. Derebağ Ortaokuluna gidiyorum. 5C sınıfı öğrencisiyim. Annem, babam, kardeşim, babaannem ve anneyim ile beraber köy evinde yaşıyoruz. Okulumuz, evimize yakın olduğu için servis kullanmıyorum. Okula yürüyerek gidip geliyorum. Okulun voleybol takımında oynuyorum ve kitap okumayı çok seviyorum. Sizleri de kitap okumaya davet ediyorum."

Buna göre Ayşegül aşağıdaki grupların hangisinde yer almaz?

- A) Müzik kulübü
- B) Aile
- C) Sınıf
- D) Voleybol takımı

6.

Gülçin

Akşam geç yatınca sabah da geç kalktım. Bu nedenle servisi kaçırdım ve okula geç kaldım. Okula geç kalınca öğretmenim tarafından ikaz edildim ve öğretmenimin anlattığı konunun ilk kısmını kaçırdığım için konuyu anlamakta zorlandım.

Gülçin'in anlatımında olayın daha çok hangi yönü üzerinde durulmuştur?

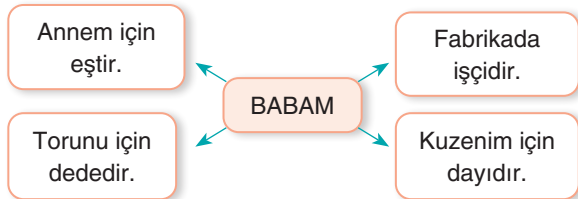
- A) Hak B) Rol
C) Sorumluluk D) Çocuk hakları

7. "Okulumda öğrencilerime faydalı olmak için her türlü gayreti göstermekteyim. Öğrencilerimin hepsine ayrı ayrı değer vermekte onların büyüklerine saygılı, küçüklerine sevgi dolu bir birey olarak yetişmeleri için çok uğraşıyordum."

Bu sözleri söyleyen öğretmen ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Öğretmenlik sorumluluğunu yerine getirmektedir.
B) Aynı anda birçok role sahip olduğunu belirtmiştir.
C) Üstlendiği rolün gereklerini yerine getirmemiştir.
D) Sahip olduğu hakların fazla olduğundan bahsetmiştir.

8. Bireyin üyesi olduğu grup ya da kurumlarda belirli rolleri vardır. Rol, bir işte bir kimsenin üzerine düşen görevidir.

Bu bilgilerden yola çıkılarak "baba" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı rollere sahiptir.
B) En önemli rolü, dede olmaktır.
C) Fabrikada çalışırken zorlanmaktadır.
D) Babalık rolünde çok mutludur.

9.

I. Okul servisinde

II. Okulda

III. Evde

IV. Markette

Orhan

Orhan'ın içinde bulunduğu numaralanmış grup ya da kurumlarda üstlenebileceği roller aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Yolcu	Kardeş	Başkan	Müşteri
B)	Öğrenci	Öğretmen	Baba	Patron
C)	Şoför	Müdür	Çocuk	Öğrenci
D)	Yolcu	Öğrenci	Kardeş	Müşteri

10. Sosyal hayatta üstlendiğimiz rollerin bize sağladığı haklar ve sorumluluklar vardır. Hepimiz sorumluluklarımızı yerine getirmenin bilinciyle hareket etmeliyiz. Düzenli ve sağlıklı bir toplum yaşamı için haklarının farkına varan, sorumluluklarını yerine getiren ve planlı çalışan bireyler olmaya özen göstermeliyiz.

Bu metinden yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Hak ve sorumluluklarımızın üstlendiğimiz rollere bağlı olduğuna
B) Sorumluluklarımızı yerine getirmeye özen göstermemiz gerektiğine
C) Sağlıklı bir toplum oluşturmak için haklarının bilincinde olan vatandaşlar olmamız gerektiğine
D) Planlı çalışmanın bireylerin sorumluluklarını olumsuz yönde etkilediğine

KÜLTÜREL ZENGİNLİKLERİN BİRLİKTE YAŞAMAYA KATKISI

- Bir toplumda nesilden nesile aktararak yaşatılan gelenek, görenek, inanış, düşünce ve sanat varlıklarının tümüne denir.
- Ülkemiz, binlerce yıllık geçmişe sahip olması ve birçok uygarlığa ev sahipliği yapması nedeniyle kültürel unsurlar açısından çeşitlilik göstermektedir.
- Kültürel unsurların oluşumunda etkili olan faktörler aşağıda verilmiştir.
 - ✓ Yaşanılan çevrenin özellikleri
 - ✓ Dinî inanışlar
 - ✓ Göçler
 - ✓ Savaşlar
 - ✓ Diğer uygarlıkların etkisi
- Yemekler, halk oyunları, mimari yapılar, geleneksel el sanatları, giyim tarzları, halk ozanları ve türküler ülkemizin kültürel özelliklerini oluşturan unsurlara örnektir.

Yemeklerimiz

- Türk mutfağı, yemek çeşitliliği bakımından dünyanın en zengin mutfaklarından biri olarak kabul edilir.
- Ege'de zeytin bol miktarda yetiştirildiği için zeytin-yağlı yemeklere, Karadeniz'de balıkçılık yapıldığı için özellikle hamsili yemeklere, Doğu Anadolu'da büyükbaş hayvancılık yapıldığı için et yemeklerine ağırlık verilmiştir.
- Bazı yemeklerimiz ve tatlılarımız ise âdeta bulundukları şehirler ile özdeşleşmiştir.

Yemekler

- Manti - Kayseri
- Lahmacun - Şanlıurfa
- Alinazik - Gaziantep
- Cağ kebabı - Erzurum
- Tantuni - Mersin
- Tepsi kebabı - Hatay

Tatlılar

- Baklava - Gaziantep
- Dondurma - Kahramanmaraş
- Höşmerim - Balıkesir
- Pişmaniye - Kocaeli
- Lokum - Afyonkarahisar
- Cezerye - Mersin

Halk Oyunlarımız

- Kendine özgü hareketleri olan ve genellikle müzik eşliğinde oynanan oyunlara **halk oyunları** denir.
- Halk oyunları, genellikle çok sayıda kişi tarafından birlikte hareket edilerek oynanır. Bu nedenle halk oyunları; insanların sosyalleşmesine, kendilerini toplum içerisinde ifade etmesine, millî birlik ve beraberliklerinin kuvvetlenmesine önemli katkılar sağlar.

Horon: Karadeniz'e ait olan ve el ele tutuşularak kemençe eşliğinde halka oluşturularak oynanan bir halk oyunudur.

Zeybek: Ege'ye ait olan, yiğitliği, mertliği ve cesareti simgeleyen, tek kişi ile oynandığı gibi birkaç kişinin çember şeklinde bir araya gelmesiyle oynanan bir halk oyunudur.

Bunların haricinde,

- Gaziantep, Şanlıurfa ve Diyarbakır gibi şehirlerimizde halay; Trakya yöresinde hora ve karşılama; Elâzığ'da çaydaçıra; Erzurum ve Bayburt'ta bar; Kars civarında Kafkas oyunları oynanmaktadır.

Örnek:

Bu fotoğrafta gösterilen halk oyunumuz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Horon B) Zeybek
C) Halay D) Çaydaçıra

Çözüm:**Etkinlik - 05**

a. Aşağıdaki şehirlerle ilgili oldukları açıklamaları eşleştiriniz.

a. İzmir

b. Trabzon

c. Mersin

ç. Erzurum

d. Kayseri

- Hamsi pilavı ve mihlama gibi yemekleri ile bilinir.
- Zeytinyağlı yemekleri ağırlıkta olup zeybek oyunu meşhurdur.
- Et yemekleri meşhurdur ve çağ kebabı ile ünlüdür.
- Tantuni yemeği ile meşhur şehrimizdir.
- Mantı denilince akla ilk gelen ilimizdir.

1. 2. 3. 4. 5.

b. Aşağıdaki ifadeleri “Doğru (D)–Yanlış (Y)” olarak değerlendiriniz.

- ☐ Halk oyunları; milletimizin duygu, düşünce ve davranışlarını sergileyerek millî birlik ve beraberliğimizin kuvvetlenmesinde önemli rol oynar.
- ☐ Ülkemizde halk oyunları sadece düğünlerde yaşatılmaktadır.
- ☐ Ülkemizde yemek kültürünün değişmesinde o yörede görülen iklim etkilidir.
- ☐ Ülkemizin kültürel yapısı çok zengin olup farklı kültürlerin birikiminden oluşur.
- ☐ Ülkemizin her bölgesinde aynı kültürel unsurlar görülmektedir.

Gelenek ve Göreneklerimiz

- Toplumlari bir arada tutan millî ve manevi değerler bulunmaktadır. Bir toplumun nesilden nesile aktarılan alışkanlıklarına, davranışlarına ve yaşam tarzlarına **gelenek** ve **görenek** adı verilir.
- Her toplumun kendine özgü gelenek ve görenekleri vardır. Bunlar, toplumlar tarafından kabul görmüş değerlerdir.
- Gelenek ve göreneklerimize aşağıdaki örnekleri verebiliriz.

Hasta Ziyareti

Büyüklerin Elini Öpme

Düğün Gibi Törenler Yapma

- Gelenek ve görenekler; toplumda birlik ve beraberlik ile huzur ve barış ortamının oluşmasında, sürdürülebilmesinde etkilidir.

El Sanatlarımız

- Ülkemiz, el sanatları bakımından oldukça zengindir.
- El sanatları, insanların duygularını yansıttığı, kendi ihtiyaçlarını karşılamak için uğraştığı ve becerilerini sergilediği kültürel özelliğimizdir.
- Bu kültürel özelliğimize aşağıdaki örnekleri verebiliriz.

Halıcılık
(Kayseri-Isparta)Bakırcılık
(Tokat-Muğla)Çömlekçilik
(Nevşehir)Çinicilik
(Kütahya)

Mimari Yapılarımız

- Tarihî evlerimiz de önemli kültürel özelliklerimiz arasında yer alır.
- Tarihî evlerimiz, yöreden yöreye farklılık gösterirken bazı unsurlar ise benzerlik gösterir.

Ankara-Beypazarı Evleri

Mardin Evleri

Karabük-Safranbolu Evleri

1. Yiğitliği, mertliği ve cesareti simgeleyen, tek kişi ile oynandığı gibi birkaç kişinin çember şeklinde bir araya gelmesiyle de toplu hâlde oynanabilen oyundur.

Açıklaması verilen bu halk oyunumuz hangi şehrimizde yaygın olarak oynanmaktadır?

- A) İzmir B) İstanbul
C) Ordu D) Antalya

2. • Trabzon'da → Hamsi pilavı
• Kayseri'de → Pastırma
• Adıyaman'da → Çiğ köfte
• Erzurum'da → Cağ kebabı
• İzmir'de → Zeytinyağlı börülce

gibi yöresel lezzetler yer alır.

Örneklendirilen bu farklılık aşağıdaki kavramların hangisi ile açıklanabilir?

- A) Kültürel yozlaşma B) Kültürel bozulma
C) Kültürel zenginlik D) Kültürel çatışma

3. Bir toplumda nesilden nesile aktararak yaşatılan gelenek, görenek, inanış ve sanat varlıklarının tümüne "kültür" denilmektedir.

Buna göre;

- I. halk oyunları,
II. yemekler,
III. giyim tarzı

unsurlarından hangileri kültürü oluşturmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

4. Kayseri'ye gittiğimizde mantı, Şanlıurfa'ya gittiğimizde lahmacun, Adana'ya gittiğimizde kebab, Konya'ya gittiğimizde ise etli ekmeğin tadına bakmak isteriz. Böylece yöresel ürünlerle damak tadımızı zenginleştiririz.

Bu bilgilerden yola çıkılarak,

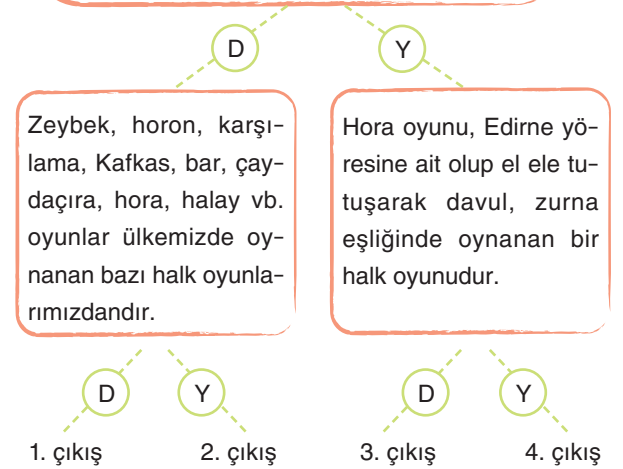
- I. Yemek kültürümüz, yöreden yöreye değişiklik göstermektedir.
II. Ülkemiz, yemek kültürü bakımından oldukça zengindir.
III. Kültürel değerlerimiz, zamanla önemini kaybetmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

5.

Ülkemizde oynanan birçok halk oyunu vardır ve oyunlarımız, bölgeden bölgeye farklılık göstermektedir.

Yukarıdaki bilgiler doğruysa "D", yanlışsa "Y" yolu takip edilerek ilerlendiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. Aşağıdakilerden hangisi geleneksel el sanatlarımızdan biri değildir?

A)

Ebru Sanatı

B)

Bakırcılık

C)

Matruşka

D)

Çinicilik

7. Aşağıda geleneksel el sanatlarımızdan çinçiliği yansıtan bir görsel verilmiştir.

Bu görsele bakılarak aşağıdaki konulardan hangisi hakkında bilgi sahibi olunamaz?

A) Kullanılan renkler

B) Motifler

C) Kullanılan malzeme

D) Yapım yılı

8. Her toplumun kendine özgü gelenek ve görenekleri vardır. Bunlar, yüzyıllardır yaşanan ve toplum tarafından kabul görüp yaşatılan değerlerdir. Gelenek ve görenekler, toplumda birlik ve beraberliğin sürdürülmesinde etkilidir.

Aşağıdakilerden hangisi toplumumuzda yaşatılan gelenek ve göreneklerimiz arasında yer almaz?

A) Hasta ziyaretine gitme

B) Yılbaşı kutlaması yapma

C) Asker uğurlama töreni yapma

D) Büyüklerin elini öpme

9.

Safranbolu Evleri

Harar Evleri

Görselleri verilen tarihî evlerde;

I. kullanım amacı,

II. yapımında kullanılan malzeme,

III. yapı biçimleri

unsurlarından hangilerinin farklı olduğu söylenbilir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

10. Ülkemizin her yerinde farklı kültürel özellikler görülmektedir. Bu kültürel özelliklere,

- Yemek çeşitleri
- Halk oyunları
- Yöresel kıyafetler
- El sanatları

örnek verilebilir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

A) Kültür çatışmasının

B) Kültür bozulmasının

C) Kültür yozlaşmasının

D) Kültürel zenginliğin

11.

Lâdik

Gördes

Hereke

Bünyan

Isparta

Yahyalı

Bu şehir ve ilçelerin kültürel zenginliğimize olan ortak katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halıcılık

B) Çinçilik

C) Çömlekçilik

D) Bakırcılık

Bayramlarımız

- Kültürü oluşturan unsurlar, bizlerin bir arada yaşamasını sağlayan ortak değerlerimizdir. Bu ortak değerlerimiz arasında inançlarımız, bayrak ve vatan sevgimiz ile bayramlarımız yer almaktadır.
- Kültürel unsurlar; milletin kaynaşmasını, millî birlik ve beraberliği sağladığı için önemlidir.
- Dinî, millî ve mevsimlik bayramlarımız bir arada yaşamamıza katkı sağlayan kültürel unsurlarımızdandır.

Dinî Bayramlarımız

Kurban Bayramı

Ramazan Bayramı

- Dinî bayramlarımızda bireyler bayramlaşır. Akrabalar, komşular, arkadaşlar ziyaret edilir. Bayramlarda sofralar kurulur, akraba ve komşularla bir arada yemekler yenir, büyükler ziyaret edilerek elleri öpülür, birbirine dargın insanlar barışır, gelen misafirlere ikramlarda bulunulur.

- Özellikle bayramlarda kimsesiz çocukların kaldığı yurt ve sevgi evleri, yaşlıların kaldığı huzurevleri ziyaret edilerek oradaki insanlar mutlu edilmeye çalışılır.

Millî Bayramlarımız

- Millî bayramlarımız, Kurtuluş Savaşı yıllarında kazandığımız başarıları simgelemektedir.
- Her yıl ülkemizde coşkuyla kutlanan bu bayramlarda bir araya gelerek birlik ve beraberliğimizi gösterme imkânı buluruz.
- Millî bayram günlerinde caddelere ve binalara bayraklar asılır. Öğrenciler sınıflarını süsler, okullarında kutlamalar yaparlar.

Millî bayramlarımız aşağıda verilmiştir.

- ✓ 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
- ✓ 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı
- ✓ 30 Ağustos Zafer Bayramı
- ✓ 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı

Bilgi Notu

Millî bayramlarımız dışında insanlarımızı bir arada tutan, millî duygularımızı güçlü tutan 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nü de millî gün olarak kutlarız.